



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobců **a) Ing. V. R., b) A. ž. p., o. s.**, zastoupených JUDr. Petrem Kužvartem, advokátem se sídlem Za Zelenou liškou 967/B, Praha 4, proti **žalovanému Magistrátu hl. m. Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, **za účasti: T. s. r. o.**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2002, č. j. MHMP-103222/2002/VYS/Mk/He, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2003, č. j. 8 Ca 1/2003-67,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2003, č. j. 8 Ca 1/2003-67, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou kasační stížností ze dne 10. 12. 2003 se stěžovatel (dále i „žalovaný“) domáhal zrušení shora uvedeného pravomocného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým soud zrušil jeho rozhodnutí ze dne 31. 10. 2002, č. j. MHMP-103222/2002/VYS/Mk/He a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně uložil žalovanému zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení v částce 4 650 Kč k rukám jejich právního zástupce a rozhodl, že žalobcům bude po právní moci tohoto rozsudku vrácen soudní poplatek ve výši 1 000 Kč.

V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že vzhledem k tomu, že v soudu předloženém správním spise chybí žádost o stavební povolení, územní rozhodnutí, protokol z místního šetření ze dne 11. 6. 2002, rozhodnutí o námitce podjatosti, občanskoprávní námitky ze dne 11. 6. 2002, nemohl soud přezkoumat žalobní námitky týkající se těchto záležitostí a proto rozhodnutí ruší pro nepřezkoumatelnost. K žalobní námitce podjatosti uvedl rovněž, že o takové námitce musí vždy rozhodovat pracovník odlišný od toho, vůči němuž je námitka

podjatosti vznesena. Rozhodla-li by v daném případě o takové námitce sama příslušná pracovnice, byť ve funkci vedoucí odboru výstavby, učinila by tak v rozporu s § 11 odst. 1 a § 12 odst. 1 správního řádu. K námitce účastenství orgánu ochrany přírody v předmětném správním řízení soud uvedl, že z žalobní námítky vyplývá, že žalobce v záhlaví rozsudku ad písm. b) takovou žádost nepodal, podalo ji pouze občanské sdružení U Kříže a to v dubnu 2001, proto tuto námitku soud považuje za irelevantní. Neztotožnil se rovněž s námitkou žalobců týkající se doručování veřejnou vyhláškou. Uvedl dále, že rovněž námitka týkající se nezvládnutí problematiky vsaku a odvádění srážkových vod z nezpevněných ploch je nedůvodná, neboť je založeno technické řešení této problematiky.

Žalovaný napadl rozsudek soudu kasační stížností, opírající se o důvody podřaditelné pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a domáhá se zrušení napadeného rozhodnutí soudu. Poukázal zejména na nerovnost při zachování procesních práv obou stran, jestliže žalobce soud vyzval, aby svůj návrh ve stanovené lhůtě doplnil, aniž by se o doplnění žaloby žalovaný dozvěděl. A naopak žalovaného k doplnění chybějících a nepochybně existujících podkladů stavebního úřadu do správního spisu nevyzval. Tím soud porušil zákonnou zásadu rovnosti účastníků řízení uvedenou v § 36 odst. 1 s. ř. s. Navíc tuto absenci podkladů ve správním spisu uvedl jako důvod pro zrušení rozhodnutí žalovaného. Napadený rozsudek tak nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Z napadeného rozsudku není rovněž zřejmé, na základě jakých podkladů dospěl soud k neurčitému závěru, že námitka žalobce týkající se podjatosti pracovnice správního orgánu byla „zřejmě opodstatněná“. Nekonkrétní tvrzení žalobce, které se účelově post factum vztahovalo ke stavebnímu řízení vedenému stavebním úřadem, tuto domněnku soudu nepotvrzují. Soud nevzal v úvahu část odůvodnění rozhodnutí žalovaného, kde je mj. uvedeno, že od zahájení stavebního řízení v dané věci až po vydání odvoláním napadeného rozhodnutí se vedoucí stavebního úřadu provádění úkonů v předmětné věci neúčastnila. O námitce podjatosti uvedené žalobcem bylo tedy rozhodnuto. Pokud soud uvedl, že v některých částech je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, pak není zřejmé, které části měl soud na mysli. Z napadeného rozsudku tak nevyplývá spolehlivě prokázaný zákonný důvod pro postup podle § 78 odst. 4 s. ř. s., ani to, čeho je třeba v dalším správním řízení na straně žalovaného dosáhnout.

Z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalobce ve svém vyjádření ve vztahu ke kasační stížnosti uvedl, že žalovaný nesprávně dovozuje nerovné postavení stran ze skutečnosti, že žalobci byli vyzváni k doplnění návrhu, žalovaný však nikoliv. Žalobce byl vyzván k doplnění žaloby pouze z důvodu změny procesněprávní úpravy k 1. 1. 2003, nejednalo se však o doplňování ve smyslu § 37 odst. 2 s. ř. s. Žalovaný byl však povinen k pokynu soudu předložit úplný správní spis. Protože tak však neučinil, postupoval soud ve shodě s § 76 s. ř. s. a rozhodnutí žalovaného zrušil. Rovnost stran tak porušena nebyla, sám žalovaný svou nedůsledností způsobil výsledný důkazní stav, z něhož byl soud nucen vycházet. Žalobce znovu poukazuje na nezákonné vyřízení namítané podjatosti. Rozhodnutím ze dne 17. 6. 2002 o své nepodjatosti rozhodla sama označená vedoucí stavebního úřadu. Již tato okolnost sama o sobě způsobuje nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Ze všech uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl a žalobci přiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Osoba zúčastněná na řízení vyjádření ke kasační stížnosti nepodala.

Přesto, že žalovaný sám důvody pro podání kasační stížnosti spatřoval v § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s., svým obsahem však námitky žalovaného směřovaly do důvodu podřaditelného pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Ze soudního spisu vyplývá, že Městský soud v Praze vyzval žalovaného, aby ve lhůtě 21 dnů od doručení výzvy předložil úplný spisový materiál v originále spolu se spisy správního orgánu prvního stupně včetně dokladů prokazujících doručení rozhodnutí účastníkům řízení. Tato výzva byla žalovanému doručena dne 18. 3. 2003. Protože žalovaný v požadované lhůtě správní spis nepředložil, nepředložil ani vyjádření k žalobě, soud urgoval zaslání spisu i vyjádření k žalobě přípisem ze dne 26. 6. 2003, žalovanému doručenému dne 3. 7. 2003. Mezitím žalovaný osobně dne 30. 6. 2003 správní spis i vyjádření k žalobě soudu dodal.

Postup městského soudu je v příkrém rozporu s požadavkem předvídatelnosti soudních rozhodnutí. Česká republika je v souladu s článkem 1 odst. 1 Ústavy demokratickým právním státem. Součástí právního řádu každého materiálně pojímaného právního státu jsou rovněž právní principy, byť by třeba nebyly zákonodárcem v jednoduchém právu výslovně formulovány. Z imperativu ústavně konformní interpretace a aplikace právních předpisů potom vyplývá požadavek vykládat a používat jednoduché právo v souladu s právem ústavním, a tedy i v souladu s již zmíněnými principy materiálního právního státu. Mezi uvedenými principy sehrává významnou úlohu princip právní jistoty, z něž pro oblast soudního rozhodování mj. vyplývá požadavek předvídatelnosti soudních rozhodnutí vzhledem k procesní situaci, zejména vzhledem k uplatněným námitkám a tvrzením účastníků a unesení či neunesení jejich břemen a splnění či nesplnění jejich procesních povinností. Tento požadavek předvídatelnosti soudního rozhodnutí lze z opačného úhlu pohledu vyjádřit též jako zákaz překvapivých rozhodnutí.

Předvídatelné může být jen takové rozhodnutí, kterému předchází předvídatelný postup soudu. Zákon jasně sděluje, že je soud povinen poskytnout účastníkům poučení o jejich procesních právech a povinnostech v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěli újmu (§ 36 odst. 1 s. ř. s.). Soud je rovněž povinen při přezkoumání rozhodnutí vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Jde o kasační kontrolu správního rozhodnutí soudem, a proto je pro soud rozhodující objektivně existující skutkový stav v době vydání napadeného rozhodnutí. Soud zkoumá, zda zjištěný skutkový stav skýtá oporu výroku z hlediska požadavků zákona a zda může takto zjištěný stav obstát či zda vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. Může provádět i dokazování (§ 77 s. ř. s.), aby mohl věc řádně po skutkové i právní stránce posoudit.

Pokud soud dospěl k závěru, že ve správním spise chybí některé listiny, které s největší pravděpodobností existují, neboť jsou zmíněny v napadeném rozhodnutí, žalovaný na ně odkazuje a z jejich obsahu vychází, bylo na něm, aby žalovaného vyzval k jejich předložení a současně ho poučil o následcích, které ho mohou postihnout, pokud výzvě nevyhoví. Kdyby i přes takovou výzvu soudu a přes poučení o důsledcích spojených s jejím neuposlechnutím, žalovaný chybějící podkladové listiny soudu nedoložil, přivodil by si újmu

v řízení sám a musel by nést i důsledky svého konání, resp. nekonání. V daném případě však soud postihl účastníka řízení (žalovaného) za nesplnění jeho procesní povinnosti předložit úplný správní spis tím, že ho vyřadil z pře a jeho rozhodnutí, bez přezkoumání v rozsahu § 75 odst. 1 s. ř. s., zrušil. Takový postup však není v souladu se zásadami vedení soudního řízení, neboť soud nenaplnil svoji poučovací povinnost ve vztahu k žalovanému.

Protože soud žalovanému neposkytl dostatečné poučení o jeho procesních povinnostech (a doplnění správního spisu o listiny, z nichž napadené rozhodnutí vychází, je zjevně procesní povinností žalovaného), čímž přivodil žalobci újmu v řízení, trpí řízení před soudem vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Soud proto v dalším řízení vytýkanou vadu napraví.

Neúplný je rovněž závěr soudu vztahující se k výroku o částečné nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Rozhodnutí může být totiž nepřezkoumatelné buď pro svoji nesrozumitelnost nebo pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]; který z důvodů nepřezkoumatelnosti shledal městský soud naplněn, však neuvedl. Pokud však soud k závěru o nepřezkoumatelnosti dospěl, nebylo již na místě přezkoumávat dílčí závěry, postup či důvody žalovaného, jak to učinil v daném případě, jestliže posuzoval například možnou podjatost pracovníka žalovaného či způsob vyvěšování rozhodnutí stavebního úřadu a posléze i žalovaného na úřední desce. Uvede pouze důvody, v nichž nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného spatřuje.

Ze shora uvedených důvodů byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena městskému soudu k dalšímu řízení. V něm je soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.);

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 8. března 2005

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu